

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000
ภายใน 15666 โทรศัพท์/โทรสาร 02-259-6172

ข่าวจากหนังสือพิมพ์มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับประจำวันที 5-11 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2559 หน้า 34 มูลค่าข่าว 104,166.-

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสิ่งพิมพ์ สนใจดูได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

ไทยมอไทย ปฏิรูปการศึกษาเชียงใหม่ ปฏิรูปครู (4)

สมหมาย ปารีฉัตรดี

ชาติที่ยืนยงคงอยู่เพราะครูดี
สำคัญนักหนาที่เราเมื่ออยู่
การก่อสร้างหิ้งหอยากพอดู
แต่สร้างครูยากยิ่งกว่าสิ่งใด

ดร.ธนอม อินทระกานี นายนกสภา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) อดีตเลขาธิการสภาสถาบันราชภัฏ 1 ในวิทยากรนำของ 16 ห้องประชุมวิชาการ เวทีประกาศยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษาเชียงใหม่ เริ่มต้นการประกาศภายใต้หัวข้อ “ปฏิรูปการผลิตและพัฒนาครูสู่ความเป็นเลิศ”

ด้วยบทกลอนสอนใจของนักการศึกษาไทย ผู้เป็นที่ยอมรับของทั่วโลก ม.ล.ปิ่น มาลากุล อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ผู้ก่อตั้งโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา วิทยาลัยการศึกษาประชาสัมพันธ์ (มศว) อดีตคณบดีของกรมการฝึกหัดครู

พร้อมย้อนเกียรติประวัติอันน่าภาคภูมิใจของบรมครูท่านนี้ ให้สัมมนาสมาชิก ครู อาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา นักการศึกษา เดิมต้องประชุมได้เรียนรู้ ม.ล.ปิ่น จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัย อ็อกซ์ฟอร์ด ประเทศอังกฤษ เป็นคนไทยคนแรกที่ได้รับเลือกจากคณะกรรมการบริหารองค์การยูเนสโก ให้เป็นประธานกรรมการบริหารองค์การยูเนสโก เป็นบุคคลสำคัญที่ยูเนสโกประกาศเป็นบุคคลดีเด่นในฝ่ายเอเชีย

ม.ล.ปิ่น เขียนกลอนบทนี้เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม พ.ศ.2494 หลังเสร็จสิ้นการบรรยายกับผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมด้านการศึกษาระดับ

ดร.ธนอม ไขว้ครูก่อนเริ่มการบรรยายถึงบทบาทมหาวิทยาลัยราชภัฏในการผลิตครู ซึ่งหมกการดำเนินงานของภาคีเชียงใหม่เพื่อการศึกษา เป็นจังหวัดเดียวของไทยที่สามารถตั้งเอาทุกภาคส่วน ทุกระดับมาร่วมพลังกันได้สำเร็จ ภาคธุรกิจ เ็นใจโอ เป็นแบบอย่างที่ดีมาก ทำให้ทุกฝ่ายในจังหวัดเป็นห่วงเป็นใยการศึกษาและอนาคตของชาติ เด็กและเยาวชน องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่เป็นแห่งแรกๆ เข้ามามีบทบาทเต็มที่ในการจัด

งาน เป็นที่ตั้งของฝ่ายเลขานุการภาคีเครือข่าย ประชุมสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เสร็จเลยยอมอยู่ต่อวันมาเป็นวิทยากรด้วยความประทับใจ ราชภัฏเชียงใหม่ก่อตั้งมาครบ 92 ปี มีบทบาทสำคัญ มีความเอาใจใส่ อธิการบดี คณบดี นำนักศึกษามาร่วม กิจกรรมที่มีสาระแบบนี้ไม่เฉพาะแต่ที่เชียงใหม่ อยากให้ขยายไปทั่วประเทศ

ก่อนหน้านั้น ดร.ธนอม เคยเสนอแนวคิดทางออกในการแก้ปัญหาการศึกษาไทยว่าด้วยการปฏิรูปการผลิตและพัฒนาครู ในระดับประเทศ ต่อคณะกรรมการด้านการศึกษา สภาปฏิรูปแห่งชาติ และในที่ประชุมปฏิบัติการ คณะกรรมการยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาครู ในคณะกรรมการอำนวยการปฏิรูปการศึกษาระบบราชการ ถึงวันนี้ยังเห็นหน้าขาคความคิด เพื่อผลักดันต่อไป

ด้วยความเชื่อว่า ทางออกหลักของการปฏิรูปการศึกษา คือการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ปฏิรูปครู ปฏิรูปการเรียนการสอนเช่นเดียวกัน ผมเลยเลือกเข้าร่วมเวทีห้องนี้ นั่งฟังด้วยความสนใจ เพราะเคยเรียกร้องต่อภาคีเชียงใหม่เพื่อการศึกษาว่า ปัจจัยที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย ต้องเน้นที่การเปลี่ยนแปลงครู มุ่งที่ครู เริ่มจากครูในจังหวัดเชียงใหม่ก่อนเลย และขยายไม่ได้คือ ระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัย วิทยาลัยทุกแห่ง ต้อง

ดึงเข้ามาร่วมให้มีบทบาท
เวทีปฏิรูปการศึกษาเชียงใหม่ ครั้งนี้ ปรากฏว่าผู้จัดตอบใจทยอยทั้งสองข้อนี้ ทำให้ผมมีโอกาสได้ฟัง ดร.ธนอม ตั้งแต่ต้นจนจบ ไม่ผิดหวัง แต่ได้ฟังประวัติ ฟังกลอน ม.ล.ปิ่น ก็คุ้มสุดคุ้มแล้วจริงๆ ครับ

ปฏิรูปการศึกษาต้องเน้นที่ปฏิรูปครู เป็นทางออกที่น่าใช้ในระดับประเทศ ไม่ใช่แต่เฉพาะเชียงใหม่เท่านั้น

ผู้บรรยายย้อนถึงอดีตอันรุ่งโรจน์ของวิชาชีพครู ต่อมาถึงยุคครึ่งร้อย ถดถอย ด้วยสาเหตุต่างๆ จนต้องมาพม่าเปรียบเรียกหาความสำเร็จ เมื่อครั้งการฝึกหัดครู ก่อน พ.ศ.2464 มีพระราชบัญญัติการศึกษามากับฉบับแรก ย้อนลึกลงไปถึงบทบาทของวัดและพระสงฆ์ ก่อน พ.ศ. 2436 ก่อนพัฒนาเป็นบทบาทของครูฆราวาส ซึ่งแรกๆ ก็มาจากพระสงฆ์เป็นส่วนใหญ่

การศึกษาของพระมุ่งทั้งปริยัติและปฏิบัติ ครบถ้วนทั้ง สุวิชาโน สุปฏิปันโน และอาทโร คือ ไตรคุณลักษณะ เป็นบุรุษนิยมบุคคล มีทั้งความรัก ความห่วงใยศิษย์

“การผลิตครูในยุคปัจจุบันทำให้มีไตรคุณลักษณะ ได้ใหม่” ดร.ธนอม ตั้งเป้า

ถึบความเข้มแข็งและเป็นไปของการจัดการศึกษา เมื่อบทบาทของครูเปลี่ยนจากพระมาเป็นฆราวาส บรรจุผู้สำเร็จปริญญา

ธรรมเป็นครู หลังปี 2435 ตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูแห่งแรก เรียกว่าโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ ในกรุงเทพฯ คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ปัจจุบัน และต่อด้วยราชภัฏบ้านสมเด็จ 2446 ตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูสตรีครั้งแรก พ.ศ.2456 ที่โรงเรียนเบญจมราชาลัย กทม. จนปี 2460 ขยายการฝึกหัดครูไปสู่ภูมิภาคโดยตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูตามหัวเมืองใหญ่ๆ

วิทยาการย้ายให้ถอดบทเรียนตั้งแต่ปี 2464-2497 ยุคที่ครูยังได้รับการยกย่องจากสังคมเพราะครูมีไตรคุณลักษณะ ครูเป็นบุพนิมิตแห่งมรรค (คำของพระพรหมคุณาภรณ์) เป็นแสงเงินแสงทองของการศึกษา ยุคนี้ต้องย้อนประวัติศาสตร์เพื่อมารับใช้ปัจจุบัน

สะท้อนถึงทิศทางการสร้างครูในยุคแรกๆ เน้นการอบรมบ่มนิสัย สร้างจิตวิญญาณความเป็นครูที่ดี นโยบายระดับชาติเกี่ยวกับการฝึกหัดครูมีความชัดเจนคือ รัฐเป็นผู้จัดการฝึกหัดครู จำกัดจำนวนสถาบันการฝึกหัดครูและจำนวนนักเรียนฝึกหัดครู ให้จังหวัดเป็นผู้คัดเลือกคนดี คนเก่งเป็นนักเรียนฝึกหัดครู จัดสรรทุนให้และให้เป็นนักเรียนประจำ ต้องอยู่หอพักเพื่อบ่มเพาะ กล่อมเกลา สำเร็จแล้วไปเป็นครูที่จังหวัด
ระยะต่อมาเกิดภาวะ

ขาดแคลนครูทำให้หันมาเน้นการผลิตครูเชิงปริมาณ ครูภาคค่ำ ส่งผลทำให้เกิดปัญหาคุณภาพครู ประกอบกับการขยายแนวคิดครูศาสตร์จากตะวันตกในสถาบันการฝึกหัดครู เน้นความเป็นสากล ทั้งด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ละเลยปรัชญาแนวคิดดั้งเดิมของไทย การฝึกหัดครูเริ่มเข้าสู่ยุคถดถอย

“เกิดการลอกเลียนแบบความรู้ เป็นอาณานิคมทางความรู้ ไม่ใช่เป็นการเอาของดีของเขา และของดีของเรามาผสมกัน” ดร.ถนอม ย้ำ

ครับ ของดีจากครูถนอม ยังไม่จบ มีอะไรน่าฟังอีกเยอะ โดยเฉพาะทางออกการศึกษาไทยควรไปทางไหน และโมเดลการผลิตและพัฒนาครู ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่นำมาโชว์ในซุ้มแสดงนิทรรศการ สำระสำคัญเป็นอย่างไร
ต้องคุยกันตอนหน้า ●